

واجبات طواف

واجبات طواف

م ۳۷۴ - واجبات طواف عبارتند از:

اول: شروع طواف از حجرالأسود

دوّم: پایان هر دور به حجرالأسود

سوّم: سمت چپ بودن کعبه

چهارم: طواف از بیرون حجر اسماعیل

پنجم: طواف از بیرون کعبه ی معظمه و شاذروان

ششم: هفت دور بودن طواف.

م ۳۷۵ - واجب است طواف از حجرالأسود آغاز شود؛ یعنی شروع طواف از مقابل حجر باشد، نه به این معنا که تمام بدنش از مقابل همه ی قسمتهای حجرالأسود عبور کند، بلکه همین که عرفاً، شروع از حجر صدق کند، کافی است؛ بنابراین می تواند طواف را از هر نقطه از مقابل حجر آغاز کند، اما باید طواف را در همان نقطه که آغاز کرده، پایان دهد؛ برای تحقق این نکته نیت کند پایان طوافش همان نقطه ی آغاز باشد.

م ۳۷۶ - واجب نیست پایان هر دور، مقابل حجرالأسود بایستد و دور بعدی را آغاز کند، بلکه همین که هفت دور را بدون توقف طی کند و دور هفتم را در نقطه ای که آغاز کرده، پایان دهد، کفایت می کند؛ البته می تواند اندکی بیشتر با نیت احتیاط ادامه دهد تا یقین کند در همان نقطه ی آغاز، طواف را پایان داده است.

م ۳۷۷ - مُحرم باید مثل همه ی مسلمانان، بدون دقتهای وسواسی، طواف را از مقابل حجرالأسود آغاز کند و لازم نیست هنگام شروع طواف مقابل حجر توقف کند سپس طواف را آغاز کند.

م ۳۷۸ - واجب است حرکت طواف کننده در جهتی باشد که کعبه سمت چپ او قرار گیرد.

م ۳۷۹ - معیار اینکه کعبه سمت چپ قرارگیرد، مصداق عرفی است، نه معیار دقیق عقلی؛ پس اگر هنگام عبور از حجر اسماعیل و چهار گوشه ی کعبه، اندکی منحرف شود، طواف صحیح است و نیاز نیست در این حال شانه های خود را کج کند تا کعبه دقیقاً سمت چپ قرار گیرد.

م ۳۸۰ - اگر بخشی از مسیر طواف را خلاف جهت متعارف طی کند، مثلاً هنگام طواف برای بوسیدن کعبه، به سمت آن بچرخد، یا بر اثر ازدحام جمعیت، ناخواسته رو یا پشت او به سوی کعبه شود یا کعبه در سمت راست او قرار گیرد و در این حالتها طواف کند، طوافش صحیح نیست و باید مقداری را که در این حالت طی کرده اعاده کند.

م ۳۸۱ - واجب است طواف از بیرون حجر اسماعیل انجام شود.

م ۳۸۲ - اگر از داخل حجر اسماعیل طواف کند یا از روی دیوار آن بگذرد، طواف باطل است و باید آن را اعاده کند؛ و اگر در یکی از دوره های طواف از داخل حجر بگذرد، فقط همان دور باطل است.

م ۳۸۳ - اگر عمداً از داخل حجر طواف کند، مانند کسی است که طواف را عمداً ترک کرده است و اگر سهواً طواف را از داخل حجر اسماعیل انجام داده، مثل کسی است که طواف را سهواً ترک کرده، که احکام آن خواهد آمد. [۱]

م ۳۸۴ - طواف باید خارج از کعبه ی معظمه و پایه های دیوار آن که شاذروان نام دارد، انجام شود.

م ۳۸۵ - دست گذاردن بر دیوار حجر اسماعیل و دیوار کعبه هنگام طواف اشکال ندارد.

م ۳۸۶ - انجام طواف در حدفاصل بین کعبه و مقام ابراهیم شرط نیست و می توان در خارج از این فاصله و در سایر بخشهای مسجدالحرام نیز طواف کرد؛ بویژه هنگامی که ازدحام شدید مانع از طواف در آن فاصله باشد؛ البته بهتر است در صورت عدم ازدحام، در فاصله ی مذکور طواف انجام شود.

م ۳۸۷ - طواف در بالاتر از صحن مسجدالحرام تا هم سطح دیوار کعبه معظمه به نحوی که طواف دور کعبه صدق کند، صحیح است، هر چند خلاف احتیاط استحبابی است.

م ۳۸۸ - هر گاه به دلیل ناتوانی نتواند در صحن مسجدالحرام یا همکف طواف کند و ناچار باشد در طبقه ی بالاتر از مقابل کعبه طواف کند، به احتیاط واجب باید خودش در طبقه ی بالا طواف کند و کسی را هم نایب بگیرد برایش در صحن مسجد یا همکف طواف کند. نماز طواف را اگر بتواند خودش در صحن مسجد بخواند و اگر نتواند، هم خودش در طبقه ی بالا و هم نایبش در صحن مسجد بخواند.

م ۳۸۹ - واجب است هفت دور طواف کند.

[۱] . مسأله ۳۹۰ به بعد.